

Jaarverslag 2000

FRDO – FEDERALE RAAD VOOR DUURZAME ONTWIKKELING

Aduatokersstraat 71-75, 2de verdieping, 1040 Brussel

telefoon: 02-743.31.50, fax: 02-743.31.59

e-mail: mail@frdo-cfdd.fgov.be

website: <http://www.belspo.be/frdocfdd/>

De algemene vergadering van de FRDO keurde op 22 mei 2001 dit jaarverslag goed in uitvoering van art.11, §5 van de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling.

INHOUD

Woord vooraf	3
1. Doel en structuur van de FRDO	5
1.1. Missie.....	5
1.2. Opdrachten	5
1.3. Samenstelling	6
1.4. Interne werking	7
2. Activiteitenverslag.....	8
2.1. Algemene vergadering	8
2.2. Werkgroepen	10
2.3. Adviezen	13
2.4. Forum- en informatieactiviteiten	14
2.5. Externe vertegenwoordiging.....	15
2.6. Secretariaat	16
3. Financieel verslag.....	17
4. Opvolging van de adviezen door de overheid	19
Bijlagen	20
Bijlage 1. Ledenlijst 2000	20
Bijlage 2. Aanwezigheid op de algemene vergaderingen	23
Bijlage 3. Deelname aan de werkgroepen	27
Bijlage 4. Lijst van de adviezen 2000.....	30

Woord vooraf

De missie en beleidsstrategieën van de VN-instellingen, de OESO, de EU, het bedrijfsleven, wetenschappelijke instellingen en maatschappelijke organisaties worden in toenemende mate geïnspireerd door het concept van duurzame ontwikkeling. De groeiende belangstelling van alle maatschappelijke actoren kan ons alleen maar verheugen. Hoe meer beleidsverantwoordelijken het concept aanvaarden, hoe gunstiger het klimaat wordt voor het bouwen aan een duurzame samenleving.

Met de goedkeuring van het *Federaal plan inzake duurzame ontwikkeling 2000-2004* legde de federale regering het voorbije jaar de laatste belangrijke hoeksteen van het duurzaamheidsbouwwerk in ons land. Aan deze goedkeuring ging een raadpleging van de bevolking vooraf. De leden van de FRDO investeerden veel tijd en energie in de voorbereiding van een grondig advies over het voorontwerp van het plan. Alle werkgroepen zetten zich actief in om dit advies in een korte tijdspanne voor te bereiden. De overgrote meerderheid van de 372 alinea's van het 58 bladzijden tellende advies werden met consensus goedgekeurd. Daarmee leverde de raad ook het bewijs dat hij zijn opdracht als breed samengesteld advies- en overlegforum aankan.

De wet schrijft voor dat de regering schriftelijk moet motiveren wanneer zij van het advies van de raad afwijkt. Zij publiceerde een uitvoerige motiveringsnota als bijlage bij het federaal plan. Nogal wat voorstellen van de raad werden geheel of gedeeltelijk in het plan overgenomen; andere werden naar departementen verwezen die voor de uitvoering van het plan verantwoordelijk zijn. Nu zal de politieke wil moeten blijken om dit beleidsdocument in de praktijk om te zetten en de talrijke concrete objectieven te realiseren. Anders dan de raad had gevraagd is de regering in het goedgekeurde plan niet concreet ingegaan op de gevolgen voor de begroting. De ministerraad oordeelde dat deze beslissing diende genomen te worden binnen het kader van de normale begrotingsprocedure. Wij hopen dat het parlement erop toeziet dat in de noodzakelijke middelen voor de realisatie van het plan wordt voorzien. De raad zal de uitvoering van het plan de komende jaren uiteraard met veel belangstelling volgen.

De raad ontving het voorbije jaar van de regering nog heel wat andere voorbereidende beleidsdocumenten voor advies. Het totale aantal adviesvragen bedroeg in 2000 tweeëntwintig (aan acht daarvan werkte de FRDO nog voort in 2001) tegenover elf in 1999. We beschouwen deze groeiende vraag als een blijk van waardering voor het werk van de FRDO. De raad keurde in 2000 uiteindelijk vijftien adviezen goed, waarvan twee op drie met consensus. Een consensus bereiken inzake materies waarbij de directe belangen van de verschillende partijen tegenstrijdig kunnen zijn, is niet makkelijk. Door constructief overleg slagen we hier veelal in. Maar ook een verdeeld advies kan nuttig zijn. Zo krijgt de wetgever interessante informatie over de uitvoerbaarheid van zijn initiatieven.

De adviesvragen van de overheid handelen over zeer uiteenlopende uitzichten van duurzame ontwikkeling. Daarom ook hebben we het voorbije jaar een nieuwe werkgroep ad hoc *genetisch gewijzigde organismen* opgericht. Het aantal werkgroepvergaderingen steeg ook aanzienlijk van 59 in 1999 tot bijna 100 in 2000. Bovendien nam de deelname aan de werkgroepen nog toe van gemiddeld 10,6 personen in 1999 tot 11,6 in 2000. De groeiende en actieve participatie van de leden draagt bij tot het vergroten de maatschappelijke legitimiteit van de raad.

De raad richtte het voorbije jaar ook een werkgroep *sensibilisatie en communicatie* op. Deze beslissing illustreert dat de raad in de toekomst ook meer werk wil maken van zijn tweede kerntaak naast adviesverlening, met name het bijdragen tot het bevorderen van het maatschappelijk debat over duurzame ontwikkeling. Het voorbije jaar werden vier symposia en seminaries georganiseerd. De raad investeerde ook verder in de uitbouw van een goed gedocumenteerde website. Hierop zijn niet alleen onze publicaties terug te vinden maar onder meer ook basisinformatie over duurzame ontwikkeling, interessante internetadressen en de Belgische wetgeving inzake duurzame ontwikkeling. Op verzoek van de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling werden voorbereidingen getroffen voor het opzetten van

een vulgariserende website over duurzame ontwikkeling, *Billy Globe*. Deze site zal vanaf midden 2001 als onafhankelijke website onder de auspiciën van de raad functioneren.

2000 was voor de raad een zeer productief jaar. Alle initiatieven waarover verder in dit jaarrapport verslag wordt uitgebracht, zijn het resultaat van de gewaardeerde inzet en samenwerking van de leden van de raad en van het personeel van het secretariaat. Ik dank hen hiervoor alsmede de overheid die in de noodzakelijke financiering voorzag. Meer speciaal de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking en ten slotte de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling die het voorbije jaar bijkomende middelen voor de raad ter beschikking stelde.

Graag breng ik nog twee punten onder de aandacht van de overheid waarnaar we ook reeds verwezen in het advies dat we op 28 november 2000 goedkeurden over de aanpassing van de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling. De leden van de FRDO investeren steeds meer tijd en energie in de werking van de raad. Zij organiseren zelf ook steeds meer informatie- en sensibilisatieactiviteiten in het kader van duurzame ontwikkeling. Om deze bijkomende inspanningen vol te houden en mogelijk nog op te voeren, is meer financiële steun van de overheid noodzakelijk. Tot slot hoopt de raad ook dat hij zo snel mogelijk een eigen rechtspersoonlijkheid krijgt. Dit moet onder meer de mogelijkheden vergroten om een eigen personeelsbeleid te voeren.

Theo Rombouts
voorzitter

1. Doel en structuur van de FRDO

1.1. Missie

De Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling werd opgericht door de *wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling*, als opvolger van de Nationale Raad voor Duurzame Ontwikkeling. Deze wet beoogt een betere organisatie en coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling door bij te dragen tot de capaciteitsopbouw bij de regering en de administratie en door de werking van de FRDO als adviesorgaan te versterken.

Aan de basis van de oprichting van de raad ligt de *Conferentie van de Verenigde Naties over Milieu en Ontwikkeling*, beter bekend als UNCED, die in Rio de Janeiro in 1992 plaatsvond. In de vijf overeenkomsten van Rio (de *Verklaring van Rio de Janeiro inzake milieu en ontwikkeling*, *Agenda 21*, de *Verklaring inzake het beheer en behoud van bossen*, het *Raamverdrag inzake klimaatverandering* en het *Verdrag inzake biologische diversiteit*) wordt verwezen naar het belang van de participatie van de maatschappelijke actoren. In alle hoofdstukken van Agenda 21 komt het belang van participatie ter sprake. Tien hoofdstukken zijn volledig gewijd aan de versterking van de rol maatschappelijke groepen en in hoofdstuk 38 wordt aanbevolen nationale coördinatiestructuren op te zetten om bij te dragen tot de uitvoering van de Rio-akkoorden.

De raad heeft als missie het geven van adviezen aan de Belgische federale overheid over het beleid inzake duurzame ontwikkeling en het organiseren van activiteiten om het draagvlak voor duurzame ontwikkeling te vergroten.

1.2. Opdrachten

De FRDO is één van de drie pijlers waarin de wet van 5 mei 1997 over de duurzame ontwikkeling voorziet om het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling te schragen. De eerste pijler zorgt voor een specifieke *beslissingsstructuur* waarbij de federale departementen, de gemeenschappen en de gewesten betrokken zijn. Het gaat met name om de *Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling* (ICDO). Die heeft als opdracht de aandacht voor duurzame ontwikkeling in het beleid van de diverse departementen te stimuleren en de werkzaamheden voor de opstelling van een vierjaarlijks federaal plan inzake duurzame ontwikkeling te coördineren. De tweede pijler fungeert als *motorstructuur*, met name het *Federaal Planbureau* (FPB), dat tweejaarlijks een federaal rapport inzake duurzame ontwikkeling opstelt en meewerkt bij de opstelling van het plan. De derde pijler, de FRDO, vormt de *maatschappelijke participatiestructuur* inzake duurzame ontwikkeling.

De raad kreeg, naast het formuleren van een gemotiveerd advies over het voorontwerp van federaal plan, nog vier opdrachten van de wetgever mee (wet 5 mei 1997, art.11, §1):

- “a) advies te verlenen over alle maatregelen betreffende het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling, genomen of in het vooruitzicht gesteld door de federale overheid, in het bijzonder in uitvoering van de internationale verbintenissen van België;
- b) een forum te zijn waar van gedachten kan worden gewisseld over duurzame ontwikkeling;
- c) onderzoek voor te stellen op alle domeinen die verband houden met duurzame ontwikkeling;
- d) de ruimst mogelijke medewerking van de openbare en particuliere organisaties alsook de burgers op te wekken om deze doelstellingen te verwezenlijken.”

De raad oefent de vermelde opdrachten uit op eigen initiatief of op het verzoek van de ministers of staatssecretarissen, van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat. De raad brengt zijn adviezen uit binnen de drie maanden na een verzoek daartoe. In geval van hoogdringendheid kan de opdrachtgever een kortere termijn voorschrijven. Deze termijn kan evenwel niet korter zijn dan twee weken.

Inmiddels kreeg de raad van de wetgever nog twee bijkomende opdrachten. Vooreerst in het kader van de *wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid*. Artikel 19 bepaalt dat de FRDO advies moet uitbrengen over ontwerpen van koninklijk besluit ter uitvoering van art.5, §1 en §2 over de bescherming van het leefmilieu en de gezondheid; van art.9 inzake biociden en van art.14 over verpakkingen. Art.6, §7 geeft de FRDO de mogelijkheid om advies uit te brengen over sectorale overeenkomsten die in uitvoering van deze wet worden gesloten.

Vervolgens in het kader van de *wet van 25 mei 1999 betreffende de Belgische internationale samenwerking*. Titel III, Hoofdstuk II, Afdeling I – over de directe bilaterale samenwerking – van deze wet stelt dat de maximum vijftientig geografische strategienota's, de vijf sectorale strategienota's en de drie thematische strategienota's samen met het advies van de FRDO zullen worden overgezonden naar de Kamer van volksvertegenwoordigers en naar de Senaat.

In het kader van zijn forumopdracht bevordert de raad de discussie over duurzame ontwikkeling, bijvoorbeeld door de organisatie van symposia en seminars. Experts, vertegenwoordigers van de overheid, van maatschappelijke organisaties en het publiek krijgen de kans om standpunten toe te lichten en met elkaar te dialogeren. De raad benut nadien de resultaten van de gedachtewisseling bij de formulering van adviezen.

Om organisaties en burgers te informeren en sensibiliseren voor duurzame ontwikkeling ontwikkelde de raad een eigen website, publiceert hij een driemaandelijks nieuwsbrief *FRDO-Info* en werkt hij momenteel mee aan de ontwikkeling van een vulgariserende website rond duurzame ontwikkeling *Billy Globe*.

1.3. Samenstelling

Volgens de wet op de duurzame ontwikkeling (art.12, §1) is de FRDO samengesteld uit:

- a. een erevoorzitter: Z.K.H. Prins Filip,
- b. een voorzitter,
- c. drie ondervoorzitters,
- d. zes leden van de NGO's voor milieubescherming,
- e. zes leden van de NGO's voor ontwikkelingssamenwerking,
- f. twee leden van de NGO's van de verbruikers,
- g. zes leden van de werknemersorganisaties,
- h. zes leden van de werkgeversorganisaties,
- i. twee leden van de energieproducenten,
- j. zes leden van de wetenschappelijke milieus,
- k. één vertegenwoordiger van elke federale minister of staatssecretaris,
- l. één vertegenwoordiger van elk gewest en elke gemeenschap.

Alle leden, met uitzondering van de categorieën k en l (overheidsvertegenwoordigers), worden benoemd door de Koning op voordracht van de regering voor een hernieuwbare periode van vier jaar.

De raad besliste bijkomend een aantal personen als waarnemer uit te nodigen:

- een vertegenwoordiger van de volgende raden bevoegd voor milieu- en socio-economische aangelegenheden (huishoudelijk reglement, art.2, §2):
 - Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen,
 - Conseil Wallon de l'Environnement pour le Développement Durable,
 - Conseil de l'Environnement pour la Région de Bruxelles-Capitale / Raad voor het Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
 - Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
 - Centrale Raad voor het Bedrijfsleven,
 - Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen,
 - Conseil économique et social de la Région wallonne,

Nationaal Comité voor de Energie;

- vier wetenschappelijke raadgevers (huishoudelijk reglement, art.13, §1);
- een vertegenwoordiger van het Federaal Planbureau (beslissing algemene vergadering 29 mei 1998);
- een vertegenwoordiger van de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling (beslissing algemene vergadering 28 november 2000).

In totaal telt de raad 79 leden, waarvan 38 stemgerechtigde vertegenwoordigers (categorieën *b* tot en met *j*). Die laatste worden door de regering gekozen uit een dubbele lijst die door hun representatieve organisaties wordt voorgesteld. De samenstelling van de FRDO in 2000 kunt u in bijlage 1 vinden.

De FRDO heeft als *multi-stakeholderforum* een brede samenstelling. Zowel vertegenwoordigers van de traditionele sociale partners, van niet-gouvernementele organisaties en van de wetenschappelijke wereld maken deel uit van de raad, evenals vertegenwoordigers van de publieke sector en experts die als leden zonder stemrecht aan de vergaderingen participeren. De aanwezigheid van organisaties met economische, sociale en ecologische expertise bevordert een geïntegreerde benadering van de onderwerpen waarover de raad advies uitbrengt.

1.4. Interne werking

De krachtlijnen van de organisatie en werking van de FRDO werden vastgelegd in het *huishoudelijk reglement*. Dat werd goedgekeurd door het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 23 september 1998). De algemene vergadering is bevoegd voor alle inhoudelijke aspecten van de werking. Daarnaast vervullen de voorzitter, de ondervoorzitters, het bureau, de permanente werkgroepen en het secretariaat elk een eigen rol.

De *algemene vergadering* waarin alle stemgerechtigde en niet-stemgerechtigde leden vertegenwoordigd zijn, komt gemiddeld vijf maal per jaar samen. De raadsvergadering keurt de adviezen goed, beslist over de organisatie van forumactiviteiten, neemt de eindbeslissing over het jaarverslag, het financieel verslag, de begroting en het programma van de werkgroepen. De verslagen zijn openbaar.

Het *bureau* bestaat uit de voorzitter, de ondervoorzitters, de erevoorzitter (zijn vertegenwoordiger woont de vergaderingen bij); en één vertegenwoordiger uit elk van de volgende groepen: de NGO's voor milieubescherming, de NGO's voor ontwikkelingssamenwerking, de werknemers- en de werkgeversorganisaties. De leiding van het secretariaat neemt deel aan de vergaderingen en stelt de verslagen op. Het bureau staat onder meer in voor de voorbereiding en opvolging van de algemene vergadering, het overmaken van de ontwerpadviezen van de werkgroepen aan de algemene vergadering, het aan deze vergadering ter goedkeuring voorleggen van het jaarverslag en het financieel verslag, de selectie van het personeel, het nemen van belangrijke praktische beslissingen en het leiden van het secretariaat. Het bureau vergadert maandelijks.

De vaste *werkgroepen* bereiden de adviezen en forumactiviteiten op hun terrein voor. Er zijn negen werkgroepen actief: *biodiversiteit en bossen*, *energie en klimaat*, *federaal plan*, *genetisch gewijzigde organismen* (ad hoc), *internationale betrekkingen*, *productnormen*, *sensibilisatie en communicatie*, *sociaal-economische aspecten van duurzame ontwikkeling* en *wetenschappelijk onderzoek duurzame ontwikkeling*. Deze werkgroepen bestaan uit raadsleden of plaatsvervangers en door hen aangeduide experts. De werkgroepen kunnen ambtenaren en andere deskundigen permanent uitnodigen. De algemene vergadering duidt de voorzitters van de werkgroepen aan op voordracht van het bureau. De werkgroepen bereiden de adviezen grondig voor, zodat de algemene vergadering hoogstens nog enkele knelpunten dient te beslechten. Elke werkgroep wordt bijgestaan door minstens één personeelslid van het secretariaat.

2. Activiteitenverslag

2.1. Algemene vergadering

De raad is in 2000 vijfmaal voor een algemene vergadering samengekomen. Ter voorbereiding van deze vergaderingen heeft het bureau negen vergaderingen gehouden. Er zijn vijftien adviezen geformuleerd. Er zijn een symposium, een seminarie en een rondetafelgesprek georganiseerd.

De deelname van de leden aan de algemene vergaderingen is tegenover 1999 globaal grotendeels hetzelfde gebleven, maar het aantal stemgerechtigde deelnemers is gestegen, vooral voor wat betreft de organisaties voor milieubescherming, de organisaties voor de bescherming van de belangen van de consument en de wetenschappelijke kringen. In bijlage 2 kunt u de grafiek raadplegen die de deelname van de leden in 2000 en in 1999 vergelijkt.

De eerste algemene vergadering in 2000 vond plaats op **15 februari**. Op de agenda stonden onder meer de goedkeuring van het advies over een ontwerp-KB tot wijziging van het KB van 25 februari 1996 tot beperking van het op de markt brengen en het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten, alsook het activiteitenrapport, het financieel rapport en het budget voor 2000.

Waren aanwezig: Prins Filip, erevoorzitter van de raad, en mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. Mevrouw Aelvoet heeft aangekondigd dat ze de raad voor twee belangrijke dossiers zou raadplegen: de genetisch gewijzigde organismen en het zesde milieuactieprogramma van de Europese Unie.

Het belangrijkste punt op de algemene vergadering van **4 april** was de discussie over het ontwerpadvies over het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling 2000-2003. Er werd niet over alle punten van het advies een consensus bereikt, maar globaal genomen waren de leden tevreden met de aanzienlijke hoeveelheid werk die op het vlak van het plan werd verwezenlijkt. Er waren immers 35 vergaderingen van de verschillende werkgroepen nodig om dit advies op te stellen. Ook is een seminarie georganiseerd om het advies voor te bereiden (zie punt 2.4: forum- en informatieactiviteiten). Tien prioriteiten zijn op de voorgrond gesteld.

Het tweede advies dat door mevrouw Aelvoet is gevraagd en unaniem is goedgekeurd, ging over het voorontwerp van federaal plan ter bestrijding van verzuring en troposferische ozon.

Een overvolle agenda voor de algemene vergadering van **20 juni**. Er moesten vijf adviezen worden goedgekeurd.

Het advies over het zesde milieuactieprogramma van de Europese Unie, gevraagd door minister Aelvoet, werd op 17 mei voorbereid tijdens een seminarie, georganiseerd in samenwerking met de Federale Diensten voor het Leefmilieu. Dit seminarie bood de mogelijkheid de resultaten van de raadpleging voor België te verzamelen, het werk van de groep te verrijken en de samenhang van een unaniem advies te verstevigen.

Het tweede advies ging over gevaarlijke stoffen en preparaten. Het betrof twee ontwerp-KB's die richtlijn 67/548/EEG omzetten. Het door mevrouw Aelvoet gevraagde advies werd unaniem goedgekeurd.

Het advies dat gezamenlijk werd gevraagd door mevrouw Aelvoet en de heer Deleuze, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, over de domeinconcessies voor offshorewindmolens, werd unaniem goedgekeurd.

Het door minister Aelvoet gevraagde advies over de milieueffectbeoordeling en de vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten op zee, kreeg eveneens de unanimiteit.

Tenslotte was de beleidsnota Ontwikkelingssamenwerking *Kwaliteit in solidariteit. Partnership voor duurzame ontwikkeling*, van staatssecretaris Boutmans, het voorwerp van een unaniem advies van de raad.

Om de opinie te kennen van de maatschappelijke organisaties had de heer Boutmans aan de FRDO gevraagd in samenwerking met de Commissie Vrouwen en Ontwikkeling een symposium te organiseren over het thema *Ontwikkelingssamenwerking, leefmilieu en gender: welke synergieën*. Dit symposium stelde op 11 mei voor na te denken over de integratie van leefmilieu en gender in de ontwikkelingsamenwerking en daarover beleidsvoorstellen te formuleren.

Tenslotte heeft de raad de heer Jan Verschooten gehoord over het ontwerp van federaal plan dat de ICDO eerder aan de regering en het parlement had gezonden. De tekst was vergezeld van een nota die de door de ICDO gevolgde benaderingswijze uitlegt. De heer Verschooten deelde mee dat een synthese en analyse over de deelname van de bevolking nog door de ICDO en de universiteit van Gent moesten worden gemaakt.

Op **17 oktober** zijn zes adviezen ter goedkeuring aan de algemene vergadering voorgelegd.

Het eerste, op initiatief van de raad, ging over het verzorgingsbeginsel. De Europese Commissie heeft een mededeling over de toepassing van het verzorgingsbeginsel gepubliceerd en de raad is van de analyse van dit document uitgegaan. Het advies is unaniem goedgekeurd.

Het tweede advies, dat door staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling Deleuze is gevraagd, had betrekking op het opstellen van een systeem voor handel in broeikasgasemissierechten binnen de Europese Unie. Er is over verschillende punten van dit advies gestemd.

Het advies over de kabels in de Noordzee is door minister Picqué van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek gevraagd. Het gaat over kabels die bijvoorbeeld de grote windmolens in de Noordzee zouden kunnen verbinden. Het is een technisch advies: het is unaniem goedgekeurd.

Een advies over de normen van het Europees Comité voor Normalisatie, gevraagd door minister Aelvoet, is voor deze samenkomst van de algemene vergadering voorbereid. Het kon echter niet worden goedgekeurd, omdat bepaalde leden van de raad betreuren dat de regering op Europees niveau een standpunt heeft ingenomen alvorens er advies is uitgebracht. De goedkeuring van dit advies is bijgevolg tot de volgende vergadering uitgesteld.

Het volgende advies, gevraagd door de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, behandelt het zwavelgehalte van bepaalde vloeibare brandstoffen. Het is door de leden goedgekeurd, maar berust niet op een consensus.

Het zesde en laatste advies pakt het asbestprobleem aan. Het is door minister Aelvoet gevraagd. Dit advies is eveneens goedgekeurd zonder dat er onder de leden een consensus is bereikt.

Staatssecretaris Deleuze heeft de raad gevraagd het beheer van de website *Billy Globe* – gecreëerd om het publiek te raadplegen over het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling – over te nemen, aangezien het sensibilisatiewerk moet worden voortgezet. Hij wenst in deze site, die los moet staan van de overheid, te investeren. De algemene vergadering aanvaardt het plan dat de raad het beheer van de site zou overnemen. Terzelfder tijd is een werkgroep *sensibilisatie en communicatie* gecreëerd. Deze werkgroep is belast met de opstelling van een coherent en doenbaar plan voor die overname, gezien de massa werk die de raad voor zijn rekening neemt.

De laatste algemene vergadering van het jaar 2000, die op **28 november** plaatsvond, heeft zich opnieuw gebogen over het advies over de CEN-normen. Het advies is met formulering van verschillende standpunten goedgekeurd.

Een tweede advies behandelde de relatie tussen de TRIPs (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) en biodiversiteit. Na een lange discussie is besloten dit advies tot de volgende algemene vergadering uit te stellen om de werkgroep de mogelijkheid te bieden het zo goed mogelijk af te werken.

Het belangrijkste punt van deze vergadering was het advies over de aanpassing van de wet betreffende het federaal beleid inzake duurzame ontwikkeling. De leden hadden een constructieve discussie en het advies is unaniem goedgekeurd.

De leden hebben vervolgens de uiteenzetting gehoord van de heer Pallemmaerts van het kabinet van staatssecretaris Deleuze over het *Copernicusplan* voor de hervorming van de federale administratie, en de gevolgen ervan voor het beleid inzake duurzame ontwikkeling. Er zal een programmatorische overheidsdienst voor duurzame ontwikkeling worden ingericht. Zijn taak zal bestaan uit de transversale coördinatie van de toepassing van het duurzame-ontwikkelingsbeleid op het niveau van de federale overheidsdiensten. De prioritaire thema's zijn die van het federaal plan inzake duurzame ontwikkeling.

Deze programmatorische overheidsdienst is specifiek belast met de administratieve ondersteuning van de voorbereiding van het beleid en het toezicht op de uitvoering van het uitgestippelde beleid. Dat biedt dus mogelijkheden om een voldoende uitgeruste en op knowhow gebaseerde structuur te creëren om het secretariaat van de ICDO waar te nemen, de uitvoering van het plan te coördineren en de ICDO bij de voorbereiding van het voorontwerp en de volgende plannen te ondersteunen.

2.2. Werkgroepen

Momenteel zijn er in de FRDO negen werkgroepen actief. Het aantal vergaderingen van de verschillende groepen was in 2000 bijzonder hoog, vanwege de voorbereiding van het advies over het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling, waarvoor 35 vergaderingen van de diverse werkgroepen nodig waren.

In bijlage 3 vindt u grafieken ter illustratie van de deelname aan de werkgroepen door in de raad vertegenwoordigde maatschappelijke organisaties en van de evolutie van de deelname sinds 1998.

Wetenschappelijk onderzoek

De eerste twee vergaderingen van de groep voor het jaar 2000 werden door professor Han Verschure (KU Leuven) voorgezeten. Daarna werd de werkgroep door professor Luc Hens (VUB) voorgezeten. Er waren dit jaar 11 vergaderingen. De werkgroep zette zich eerst aan het formuleren van de opmerkingen en aanvullingen bij hoofdstuk 2 van deel 3 van het ontwerpadvies over het voorontwerp van federaal plan. De groep heeft een brief gericht aan minister voor Wetenschappelijk Onderzoek Rudy Demotte betreffende de voor de raad prioritaire onderzoeksthema's, ingevolge een verzoek van de DWTC.

Ten slotte heeft de werkgroep zich uitvoerig beziggehouden met de voorbereiding van een advies op eigen initiatief over de mededeling van de Europese Commissie over het voorzorgsbeginsel. De groep heeft bij deze gelegenheid verschillende deskundigen gehoord: de heer Andrew Stirling (Senior Lecturer and Fellow – SPRU – Science and Technology Policy Research, University of Sussex), professor Nicolas De Sadeleer (Facultés Universitaires Saint Louis) en de heer David Gee (European Environmental Agency). De heren Frédéric Chemay (Permanente vertegenwoordiging bij de Europese Unie) en Edwin Zaccà (ULB) leverden eveneens een bijdrage tot de formulering van het advies.

Energie en klimaat

De werkgroep heeft in 2000 onder het voorzitterschap van professor Jean-Pascal van Ypersele (UCL) 19 vergaderingen gehouden. Hij heeft vijf vergaderingen gewijd aan de voorbereiding van het advies over het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling (hoofdstuk 4 van deel 2 en hoofdstuk 3 van deel 3). Vervolgens heeft hij een advies voorbereid over het voorontwerp van federaal plan ter bestrijding van verzuring en troposferische ozon. Mevrouw Anne-France Woestijn van de Federale Diensten voor het Leefmilieu heeft de vraag om advies voorgesteld. Daarop volgde een advies over een koninklijk besluit betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies. Ter voorbereiding heeft de groep de heer Geert Palmers van de firma 3E en de heer Henri Autrique, raadsman bij het kabinet van de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, gehoord.

De heer Marc Pallemarts van het kabinet Deleuze is het groenboek van de Europese Commissie over de handel in broeikasgasemmissierechten komen voorstellen, waarvoor de werkgroep werd gevraagd een advies te formuleren. Dit belangrijke advies, dat op de algemene vergadering van 17 oktober is goedgekeurd, is op 10 november aan de pers voorgesteld. Tot slot is er een advies over de kabels in de Noordzee opgemaakt.

Internationale betrekkingen

De groep is in de loop van dit jaar 17 maal samengekomen. De heer Marek Poznanski (CSA) heeft de eerste vijf vergaderingen van de werkgroep voorgezeten. Deze vergaderingen waren gewijd aan de voorbereiding van het advies over het gedeelte internationale politiek van het voorontwerpplan. Vervolgens zijn professor Han Verschure (KU Leuven) als voorzitter en de heer Poznanski als ondervoorzitter van deze groep aangeduid.

De werkgroep is daarop begonnen met de voorbereiding van een advies over de algemene beleidsnota *Kwaliteit in solidariteit* van staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking Eddy Boutmans. Om de bevraging te spijzen heeft de raad op 11 mei een internationaal symposium georganiseerd over het thema *Ontwikkelingssamenwerking, leefmilieu en gender*.

De werkgroep heeft ook de gesprekken aangeknoopt voor een advies over TRIPs (Trade-related Aspects of Intellectual Property Rights) en biodiversiteit. Professor Geertrui Van Overwalle (Centrum voor Intellectuele Rechten, KU Leuven) heeft gedurende de volledige duur van de adviesvoorbereiding haar expertise met de werkgroep gedeeld. Er zijn in dit kader tevens andere deskundigen gehoord: de heren Trio (Oxfam-Wereldwinkels), Timbremont (ministerie van buitenlandse handel) en Vandeplass (Fedichem).

Ten slotte hebben de leden een uiteenzetting gehoord van mevrouw Van den Bossche, van het kabinet-Picqué, over de vraag om een advies over de omzetting van een Europese richtlijn inzake de juridische bescherming van biotechnologische uitvindingen.

Sociaal-economische aspecten van duurzame ontwikkeling

Onder het voorzitterschap van professor Marc Mormont (FUL) is de werkgroep 3 maal samengekomen en heeft hij in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting een rondetafelgesprek over eco-efficiëntie voorbereid. Dit heeft plaatsgevonden op 13 juni.

De voorzitter heeft om persoonlijke redenen ontslag moeten nemen en is niet vervangen. De werkgroep is sindsdien niet meer samengekomen.

Productnormen

Onder het voorzitterschap van professor Luc Lavrysen (UG) heeft de werkgroep 15 vergaderingen gehouden. Er is een ondervoorzitter aangeduid, met name mevrouw Delphine Misonne (UCL, Centre de Droit de l'environnement).

Hij heeft vijf adviezen voorbereid, krachtens de wet op de productnormen. Bovendien heeft hij ter zake ook een bijdrage geleverd aan het advies over het voorontwerpplan. Verscheidene deskundigen zijn gehoord om de technische aspecten bij de leden toe te lichten: de heer Frédéric Chemay (Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de Europese Unie), de heer Eric De Gryse (CIR, KU Leuven), mevrouw Christa Huygh (Federale Diensten voor het Leefmilieu, Dienst Productnormen) en de heer Johan Verbruggen (CIR, KU Leuven).

Biodiversiteit en bossen

Deze groep is 6 maal samengekomen onder het voorzitterschap van de heer Geert Lejeune (WWF-Belgium). De werkgroep heeft het gedeelte van het advies voor het voorontwerpplan met betrekking tot landbouwacties, zeemilieu en biologische diversiteit voorbereid. Twee vergaderingen werden gewijd aan de voorbereiding van een advies over de milieueffectbeoordeling en de vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten in de zee. De heer Georges Pichot van de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee, en de heren Klees en Meert van C-Power werden bij deze gelegenheid als experts gehoord. Leden van deze werkgroep hebben vervolgens met de werkgroep internationale betrekkingen meegewerkt aan de voorbereiding van het advies over TRIPs en biodiversiteit.

Federaal plan

In 2000 is de werkgroep, voorgezeten door mevrouw Anne Panneels (ondervoorzitster van de raad), 17 maal samengekomen. De groep moest de formulering van het advies over het voorontwerp van federaal plan coördineren. Een delegatie van de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling (ICDO), bestaande uit de heren Fernand Sonck (voorzitter), Luc Timmermans (ondervoorzitter) en Jan Verschooten (secretaris) heeft een inleidende uiteenzetting gedaan over het voorontwerpplan. De groep heeft op 13 maart een seminarie over dit voorontwerp georganiseerd met organisaties die geen lid zijn van de raad, teneinde de uitwisseling te verrijken en het advies voor te bereiden. Hij heeft eveneens het advies over deel 1, de hoofdstukken 1 en 2 van deel 2, hoofdstuk 4 van deel 3 en de delen 4 en 5 opgemaakt. Er waren negen vergaderingen van deze werkgroep nodig om dit advies af te werken.

De groep heeft vervolgens gesprekken aangevat over het zesde milieuactieprogramma van de Europese Unie. Op verzoek van de Europese Commissie moest een raadpleging over de prioritaire thema's voor het zesde programma worden georganiseerd. Minister Aelvoet heeft de raad gevraagd, naast het advies, in samenwerking met het Departement Leefmilieu een seminarie te organiseren om de resultaten van de raadplegingen te verzamelen en samen te vatten. Het seminarie heeft plaatsgevonden op 17 mei.

Tot slot heeft de groep een voor de raad erg belangrijk advies voorbereid, over de aanpassing van de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling.

Genetisch gewijzigde organismen

De nieuwe werkgroep ad hoc, onder het voorzitterschap van professor Henri Dumont (UG), is opgericht om te beantwoorden aan de vragen om advies ter zake en om in samenwerking met de VLIR en de CIUF een internationaal seminarie over deze problematiek voor te bereiden. In 2000 is hij 4 maal samengekomen. Hij is begonnen met de voorbereiding van een advies over de GGO's en landbouw in de derde wereld.

Een subgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de VLIR, de CIUF en de secretaris van de raad, heeft dit jaar zes vergaderingen gehouden om het seminarie van 26 en 27 maart 2001 voor te bereiden. Hierbij wordt een Belgisch publiek aangesproken, maar met tal van deskundigen van overal ter wereld. Het moet dienen als basis voor de formulering van een advies over de GGO's en de voedselproductie in de derde wereld.

Sensibilisatie en communicatie

Dit is ook een nieuwe werkgroep, onder het voorzitterschap van mevrouw Thérèse Snoy (Inter-Environnement Wallonie). Hij kreeg als opdrachten deels deze die in de wet van 5 mei 1997 voor de raad zijn bepaald, met name "een forum te zijn waar van gedachten kan worden gewisseld over duurzame ontwikkeling" en "de ruimst mogelijke medewerking van de openbare en particuliere organisaties alsook de burgers op te wekken".

Hij zal verantwoordelijk zijn voor:

- de voorbereiding en de follow-up van de initiatieven van de raad op het vlak van communicatie en de verruiming van het maatschappelijk draagvlak voor een duurzame ontwikkeling;
- in de mate van het mogelijke, de ondersteuning van de sensibilisatieinitiatieven van de leden en van de interessante initiatieven van groepen die niet in de raad vertegenwoordigd zijn.

Er zullen verschillende taken aan kunnen worden toevertrouwd:

- opstellen van kwaliteits- en beoordelingscriteria van de website *Billy Globe*,
- beheer van de nieuwsbrief en van de website van de raad,
- communicatiebeleid van de raad, en
- voorbereiding van de tweede enquête over een maatschappelijk draagvlak voor duurzame ontwikkeling.

De werkgroep is dit jaar 3 maal samengekomen. Hij is gestart met het werk aan de website *Billy Globe*.

2.3. Adviezen

De FRDO bracht in 2000 vijftien adviezen uit, veertien op verzoek van de federale regering en een op eigen initiatief. Bijlage 4 bevat een chronologische lijst met voor elk advies de titel, de datum van goedkeuring en (in voorkomend geval) de naam van de minister of staatssecretaris die het advies vroeg.

Plan en wet

In het voorjaar van 2000 werkten alle werkgroepen van de FRDO gedurende drie maand aan een uitgebreid en gedetailleerd *advies over het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling 2000-2003*. Dit advies bevatte zowel een algemene beoordeling van het voorontwerpplan als een groot aantal specifieke opmerkingen en voorstellen. Een ander bijzonder *advies* was dat *over de aanpassing van de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling*. Daarin pleitte de FRDO voor gerichte wijzigingen om deze wet te verbeteren.

Productnormen

De FRDO formuleerde in 2000 vijf adviezen over productnormen. Vier daarvan gingen over de aanpassing van Belgische wetgeving aan richtlijnen van de Europese Unie. Het *advies over een ontwerp-KB tot wijziging van het KB van 25 februari 1996 tot beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten*, had betrekking op organische tinverbindingen, pentachloorfenol en cadmium. Ook in het *advies over gevaarlijke stoffen en preparaten* stelde de FRDO een correcte omzetting van de EU-regelgeving vast; de raad formuleerde in dit advies bovendien enkele algemenere vragen. De twee andere adviezen over de aanpassing van Belgische wetgeving waren het *advies over een ontwerp-KB tot beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (asbest)* en het *advies over het zwavelgehalte van bepaalde vloeibare brandstoffen*. In het vijfde en laatste *advies* in verband met productnormen maakte de FRDO algemene opmerkingen *over de verpakkingsnormen van het Europees Comité voor Normalisatie*.

Energie en klimaat

Vier adviezen hadden betrekking op het beleid inzake energie en klimaat. Zo gaf de FRDO zijn *advies over het voorontwerp van federaal plan ter bestrijding van verzuring en troposferische ozon*. Voorts formuleerde de raad *adviezen over domeinconcessies voor offshorewindmolens, over het groenboek over de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Europese Unie en over de kabels in de Noordzee*.

Andere

In de overige vier adviezen ging de FRDO in op *het zesde milieuactieprogramma van de Europese Unie, de beleidsnota Ontwikkelingssamenwerking Kwaliteit in solidariteit. Partnerschap voor duurzame ontwikkeling, de milieueffectbeoordeling en de vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten in de zee, en de mededeling van de Europese Commissie over de toepassing van het voorzorgsbeginsel*.

2.4. Forum- en informatieactiviteiten

In 2000 organiseerde de FRDO drie voor het publiek toegankelijke forumactiviteiten en een besloten seminarie. Daarmee trachtte de raad de discussie over duurzame ontwikkeling te stimuleren en materiaal te verzamelen ter voorbereiding van adviezen. De FRDO werkte ook aan communicatie en informatie om organisaties en burgers bewust te maken inzake duurzame ontwikkeling. Zo publiceerde de raad in 2000 vier nummers van de nieuwsbrief *FRDO-Info* en er werd ook voortgebouwd aan de FRDO-website. De raad was voorts betrokken bij de voorbereiding van de voortzetting van de website Billy Globe. Ook werden enkele persconferenties georganiseerd.

Fora

Op 11 mei 2000 organiseerde de FRDO in samenwerking met de Commissie Vrouwen en Ontwikkeling het symposium *Ontwikkelingssamenwerking, leefmilieu en gender: welke synergieën?* Van de 120 deelnemers waren ongeveer de helft studenten uit ontwikkelingslanden die aan Belgische universiteiten een bijkomende opleiding volgen. Staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking Boutmans presenteerde zijn beleidsnota. Er werden praktijkgevallen uit Centraal-Amerika, Marokko en West-Afrika besproken.

Op 17 mei 2000 organiseerde de FRDO in samenwerking met de Federale Diensten voor het Leefmilieu een seminarie in het kader van de *raadpleging over het zesde milieuactieprogramma van de Europese Unie*. Onder de zowat 100 deelnemers waren er leden van adviesraden inzake milieu en duurzame ontwikkeling, medewerkers van de federale en regionale milieuadministraties en (vertegenwoordigers van) beleidsverantwoordelijken. De FRDO presenteerde op het seminarie de voorlopige krachtlijnen van zijn advies over het zesde EU-milieuactieprogramma.

Op 13 juni 2000 organiseerde de FRDO in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting een rondetafel over *eco-efficiëntie*. Ook deze studiedag werd door bijna 100 deelnemers, waaronder heel wat ondernemers, bijgewoond.

Op 13 maart 2000 organiseerde de FRDO een besloten seminarie ter voorbereiding van zijn advies over het voorontwerp van het eerste federaal plan inzake duurzame ontwikkeling. Naast leden van de raad namen hieraan twaalf niet-leden deel. Deze niet-leden vertegenwoordigden onder meer de vierdewereldbeweging, de gezinsbeweging en enkele gezondheidsorganisaties.

Nieuwsbrief

De FRDO publiceerde in 2000 vier nummers van de driemaandelijks nieuwsbrief *FRDO-Info*. De verschijningsdata waren februari, mei, oktober en december. Elk nummer brengt informatie

over initiatieven en producten van de raad, zoals adviezen, forumactiviteiten en publicaties. Het blad verschijnt op vier bladzijden A4. Het bestaat in het Nederlands en het Frans en het wordt gratis verspreid op ongeveer 750 exemplaren in beide talen.

Website

In 2000 werd voortgebouwd aan de FRDO-website. Vooral de rubriek publicaties werd uitgebreid. Eind december 2000 bevatte de site ongeveer 450 bestanden met een totale omvang van zowat 25 MB. De website bevindt zich nog steeds op de server van de Federale diensten voor wetenschappelijke, technische en culturele aangelegenheden (DWTC) en is te vinden op <http://www.belspo.be/frdocfdd/>. De ingebruikneming van een eigen domeinnaam en een aantal andere vernieuwingen staan in 2001 op het programma.

Billy Globe

De staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, Olivier Deleuze, liet in het kader van de raadpleging over het voorontwerp van het eerste plan inzake duurzame ontwikkeling een educatieve website uitwerken. In februari en maart 2000 presenteerde deze site (<http://www.Billy-Globe.org/>) verscheidene dossiers over duurzame ontwikkeling. Na afloop van de campagne wenste de staatssecretaris de site te laten voortbestaan en hij vroeg daarvoor de medewerking van de FRDO. In het najaar van 2000 werkte een werkgroep van de raad aan de voorbereiding van de voortzetting van Billy Globe. In 2001 moet deze site een nieuwe start krijgen.

Persconferenties

De FRDO organiseerde op 4 april 2000 een persconferentie om zijn advies over het voorontwerp van het eerste plan inzake duurzame ontwikkeling voor te stellen. Op 10 november 2000 stelde de raad zijn advies voor over het groenboek over de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Europese Unie.

2.5. Externe vertegenwoordiging

Op 22 november 2000 organiseerden de leefmilieucommissies van de diverse wetgevende kamers – de Kamer van volksvertegenwoordigers, het Brussels, het Vlaams en het Waals parlement – een gezamenlijke vergadering. Ze nodigden de FRDO uit om zijn visie te geven over milieu en duurzame ontwikkeling. De delegatie van de raad bestond uit de voorzitter, de werkgroepvoorzitters en de permanente secretarissen. Deze delegatie presenteerde de werking van de raad, de belangrijkste adviezen en ze wees op de uitdagingen voor het beleid inzake duurzame ontwikkeling in ons land. Door hun vragen gaven de aanwezige parlementsleden blijk van veel interesse voor de raad.

Een delegatie van de FRDO neemt elk jaar deel aan de jaarvergadering van de VN-Commissie voor Duurzame Ontwikkeling (CSD) te New York. Van 24 tot 29 april 2000 namen mevrouw Thérèse Snoy (NGO leefmilieu) en de heer Marek Poznanski (NGO ontwikkeling) deel aan CSD-8. De heer De Smedt van het secretariaat nam deel aan het eerste Internationaal forum voor nationale raden voor duurzame ontwikkeling dat plaatsvond in het gebouw van de Verenigde Naties te New York van 17 tot 19 april. Hij nam ook deel aan de jaarvergadering van de European Environmental Advisory Councils (EEAC) die van 2 tot 5 juni plaatsvond in Sesimbra in Portugal.

Op het nationale vlak wordt het secretariaat steeds als waarnemer uitgenodigd op het Coördinatiecomité van het ministerie van Buitenlandse Zaken dat CSD-vergaderingen voorbereidt, op het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid (CCIM) van de federale Diensten voor Leefmilieu, en op de stuurgroep Biodiversiteitsverdrag (werkgroep van CCIM).

Naargelang van de thema's en de beschikbare middelen (tijd en geld) neemt het personeel van het secretariaat ook deel aan conferenties, studiedagen, seminaries en fora in binnen- en buitenland.

2.6. Secretariaat

Taken

Het secretariaat is verantwoordelijk voor:

- de organisatie van de vergaderingen en het notuleren van de algemene vergaderingen, de bijeenkomsten van het bureau en de verschillende werkgroepen;
- het opstellen van ontwerpen van advies op basis van de bespreking in de werkgroepen;
- het organiseren van de studiedagen, conferenties en symposia;
- de publicatie van de adviezen van de raad, de besluiten van de conferenties en het opstellen van persberichten;
- de redactie (vier maal per jaar) van een nieuwsbrief *FRDO-Info*;
- de samenstelling en het voortdurend updaten van de website van de raad;
- het opstellen van het jaarlijks activiteitenverslag en het financieel verslag;
- het beheer, onder de verantwoordelijkheid van het bureau;
- het bijwonen van conferenties over duurzame ontwikkeling in België en in het buitenland, en het opstellen van de verslagen ten behoeve van de leden;
- het verzamelen van de nodige documentatie voor de werkgroepen;
- het vertalen van documenten;
- de boekhouding;
- het onthaal;
- de administratie.

Samenstelling

Het secretariaat was in 2000 als volgt samengesteld:

Jan De Smedt, permanent secretaris (NL), licentiaat sociologie;
Catherine Mertens, permanent secretaris (FR), licentiate biologie;
Gloria Kervyn, wetenschappelijk medewerkster (FR), doctor scheikunde;
Stefanie Hugelier, wetenschappelijk medewerkster (NL), licentiate rechten;
Marc Depoortere, wetenschappelijk medewerker (FR), burgerlijk ingenieur natuurkunde;
Johan Pauwels, wetenschappelijk medewerker (NL), licentiaat economie;
Ingrid Emmery, directiesecretaresse (NL);
Jean-Pierre Peetermans, boekhouder (NL).

Yolanda Lamas (FR) verving als wetenschappelijk medewerkster gedurende zes maand Stefanie Hugelier die afwezig was voor bevalling en moederschap.

3. Financieel verslag

De FRDO beschikt over een dotatie uit de federale begroting, in gelijke delen aangerekend op de kredieten van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, van de diensten van de Eerste Minister en van Ontwikkelingssamenwerking. In 2000 bedroeg deze dotatie 7,8 miljoen BEF, of 2,6 miljoen BEF van elk van de drie departementen. Bovendien worden de personeelsleden van het FRDO-secretariaat rechtstreeks betaald uit het budget van de drie toezichhoudende departementen.

In 2000 stelde de staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling, Olivier Deleuze, bijkomend 5 miljoen BEF ter beschikking voor duurzame ontwikkeling. 700.000 BEF daarvan was bestemd voor de werkingskosten van de FRDO. De overige 4,3 miljoen BEF was een eenmalige besteding via de FRDO. 2,8 miljoen BEF diende voor de vergoeding van NGO's die aanwezig zijn op 80% van de vergaderingen van ten minste twee werkgroepen van de raad (Koninklijk Besluit van 29/09/2000). En 1,5 miljoen BEF werd betaald aan de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling (ICDO).

Eind 1999 legde het Rekenhof – na een vergissing van het Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingssamenwerking – de betaling van een vergoeding voor een expert ten laste van de begroting van de FRDO. Op dat moment waren de middelen van de raad voor 1999 reeds uitgeput. Bijgevolg diende de raad op de begroting voor 2000 een krediet van 1,3 miljoen BEF te vragen voor het voorgaande jaar.

Met dit alles beschikte de FRDO in 2000 over 6,6 miljoen BEF voor werkingskosten (algemene en informaticakosten) en over 600.000 BEF voor investeringen (meubelen en computermateriaal) (zie tabel 1).

Tabel 2 geeft een gedetailleerd overzicht van de uitgaven in 2000. De grootste post is presentiegelden voor de leden (1,6 miljoen BEF, 1.1), gevolgd door organisatie van studiedagen (576.000 BEF, 2.17). De opbrengst van die dagen bedroeg 30.500 BEF. De opbrengsten worden enkel gebruikt om kleine facturen te betalen naar aanleiding van symposia en zijn reeds afgetrokken van het uitgavencijfer. De raad heeft dit jaar 332.000 BEF geïnvesteerd in de *FRDO-Info*, die 4 maal per jaar verschijnt (2.15). Er werd 205.000 BEF geïnvesteerd in opleidingen informatica (4.2) en bijna 500.000 BEF in computermateriaal (6). Het saldo is positief maar niet erg hoog: 64.500 BEF.

Tabel 1. Basisallocaties begroting 2000, in BEF

code	omschrijving	bedrag	rubriek tabel 2
58.21.12.01.11	werking niet-informatica	11.800.000	
	– vergoeding NGO's	– 2.800.000	
	– betaling ICDO	– 1.500.000	
	– krediet expert 1999	– 1.300.000	
	beschikbaar FRDO 2000	6.200.000	1 + 2 + 3
58.21.12.24.34	werking informatica	400.000	4
58.21.74.01.03	investeringen niet-informatica	100.000	5
58.21.74.02.04	investeringen informatica	500.000	6

Tabel 2. Uitgaven FRDO 2000, in BEF

	Begroting	uitgaven	saldo
A. Werking			
1. Vergoedingen			
1.1. presentiegelden en vergoedingen	1.750.000	1.600.000	
1.2. deelname conferenties	320.000	305.000	
1.3. reiskosten	250.000	210.000	
1.4. vergoedingen experts werkgroepen	60.000	100.000	
Totaal 1	2.380.000	2.215.000	165.000
2. Betaling goederen en diensten			
2.1. onderhoud lokalen	400.000	340.000	
2.2. behandeling vloer	35.000	35.000	
2.3. huurlasten	350.000	365.000	
2.4. elektriciteit	140.000	100.000	
2.5. contracten brandblusapparaten, hygiëne	50.000	98.000	
2.6. cafetaria, recepties	120.000	150.000	
2.7. contracten leasing fotokopie, fax	350.000	345.000	
2.8. kantoorbehoeften	100.000	97.000	
2.9. kleine uitgaven (kassa)	0	122.000	
2.10. frankering (zegels)	300.000	290.000	
2.11. papier	50.000	25.000	
2.12. drukken papier, omslagen	80.000	30.000	
2.13. telefoon, fax, internet, abonnementen	350.000	290.000	
2.14. aankoop boeken, publicaties	55.000	65.000	
2.15. nieuwsbrief	310.000	332.000	
2.16. opleidingen	0	25.000	
2.17. organisatie studiedagen	580.000	576.000	
Totaal 2	3.270.000	3.285.000	- 15.000
3. Betaling aan derden			
3.1. vertalingen	550.000	700.000	
Totaal 3	550.000	700.000	- 150.000
Totaal 1+2+3	6.200.000	6.200.000	0
4. Informatica			
4.1. onderhoud, herstellingen	190.000	150.000	
4.2. opleidingen	210.000	205.000	
Totaal 4	400.000	355.000	45.000
Totaal A=1+2+3+4	6.600.000	6.555.000	45.000
B. Investerings			
5. Investerings niet-informatica			
5.1. meubelen	70.000	70.000	
5.2. klein materieel kitchenette	30.000	28.000	
Totaal 5	100.000	98.000	2.000
6. Investerings informatica			
6.1. PC's	270.000	268.000	
6.2. printers en scanner	80.000	84.400	
6.3. diverse software	50.000	46.900	
6.4. geheugen, modem, kaarten, UPS	100.000	83.200	
Totaal 6	500.000	482.500	17.500
Totaal B=5+6	600.000	580.500	19.500
TOTAAL	7.200.000	7.135.500	64.500

4. Opvolging van de adviezen door de overheid

De FRDO bracht in 2000 vijftien adviezen uit, waarvan veertien op verzoek van de federale regering. Aan het einde van het jaar vroeg de raad aan de betrokken ministers hoe ze met de adviezen rekening hebben gehouden.

In het voorjaar van 2000 formuleerde de FRDO zijn advies over het voorontwerp van het eerste federaal plan inzake duurzame ontwikkeling. Tijdens de zomer keurde de regering het plan goed. Voor veel punten uit het plan volgde de regering het advies van de raad. Voor een aantal punten week ze af van het advies. Over die afwijkingen ontving de raad in september een document van ruim twintig bladzijden. De wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling verplicht de regering immers om de afwijkingen van het advies van de raad te motiveren.

Over de andere adviezen vroeg de raad aan de betrokken ministers in hoeverre ze de adviezen hebben gevolgd. Staatssecretaris Deleuze en vertegenwoordigers van de ministers Aelvoet en Picqué en van staatssecretaris Boutmans gaven uitleg tijdens de eerste algemene vergadering van 2001. In het algemeen kreeg de raad waardering voor zijn werk.

Over het antwoord van deze vier regeringsleden verscheen een artikelletje in *FRDO-Info* nummer 7 van maart 2001. U kunt dit vinden op de website van de raad. Onderaan de tekst staan ook verwijzingen naar regeringsdocumenten.

Bijlagen

Bijlage 1. Ledenlijst 2000

38 stemgerechtigde leden

- De heer Fons BEYERS (Boerenbond)
- Madame Isabelle CHAPUT (Fédération des Entreprises de Belgique, FEB)
- Monsieur Luc DE CORDIER (vice-président)
- Mevrouw Ingrid DEHERDER (Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België, ACLVB)
- Professeur Vincent DEMOULIN (Université de Liège, ULg)
- De heer Luk DEURINCK (Belgische Petroleum Federatie, BPF)
- Madame Sophie ENGLEBIENNE (Oxfam-Solidarité)
- De heer Jos GYSELS (ondervoorzitter)
- Professor Luc HENS (Vrije Universiteit Brussel, VUB)
- Monsieur Jean-Pierre JACOBS (Groupement de la Sidérurgie)
- De heer Joris KERKHOF (Algemeen Christelijk Vakverbond van België, ACV)
- De heer Claude KLEIN (Federatie van de Chemische Industrie van België, Fedichem)
- Monsieur Rafael LAMAS (Fédération Générale du Travail de Belgique, FGTB)
- Professor Luc LAVRYSEN (Universiteit Gent, UG)
- De heer Geert LEJEUNE (World Wide Fund for Nature – Belgium, WWF)
- Madame Jacqueline MILLER (Bureau Européen de l'Environnement, BEE)
- Madame Anne PANNEELS (vice-présidente)
- De heer Erik PAREDIS (Vlaams Overleg Duurzame Ontwikkeling, VODO)
- Monsieur Marek POZNANSKI (Collectif Stratégies Alimentaires, CSA)
- Mevrouw Dominique RIGAUX (Samenwerkende Vennootschap voor Productie van Elektriciteit, SPE)
- De heer Theo ROMBOUTS (voorzitter)
- Madame Catherine ROUSSEAU (Centre de Recherche et d'Information des Organisations de Consommateurs, CRIOC)
- Monsieur Claude SIMONIS (Inter-Environnement Bruxelles, IEB)
- Mevrouw Lut SLABBINCK (Algemeen Christelijk Vakverbond van België, ACV)
- Madame Thérèse SNOY (Inter-Environnement Wallonie, IEW)
- De heer Jan TURF (Greenpeace Belgium)
- De heer Paul VAN CAPPELLEN (Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties, OIVO)
- De heer Bogdan VANDEN BERGHE (Commissie Rechtvaardigheid en Vrede, CRV)
- De heer Dirk VAN EVERCOOREN (Algemeen Belgisch Vakverbond, ABVV)
- Mevrouw Saar VAN HAUWERMEIREN (Bond Beter Leefmilieu, BBL)
- Mevrouw Katleen VAN HAVERE (Unie van Zelfstandige Ondernemers, UNIZO)
- Mevrouw Françoise VANTHEMSCHE (Electrabel)
- Professeur Jean-Pascal van YPERSELE de STRIHOU (Université Catholique de Louvain, UCL)
- Mevrouw Han VERLEYEN (11.11.11)
- Professor Han VERSCHURE (Katholieke Universiteit Leuven, KU Leuven)
- Monsieur Dominique WEERTS (Centre National de Coopération au Développement, CNCD)
- Professeur Edwin ZACCAÏ (Université Libre de Bruxelles, ULB)
- ... (Confédération des Syndicats Chrétiens de Belgique, CSC)

40 waarnemers

- Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Filip (erevoorzitter)
- Madame Myriam BACQUELAINE (staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking Eddy Boutmans)
- Monsieur Jacques BAVEYE (minister van Financiën Didier Reynders) [opvolger van Monsieur Claude Monseu]
- Monsieur Henri BERNARD (Comité National de l'Energie)
- Monsieur Jacques BRASSINNE de LA BUISSIÈRE (minister van Binnenlandse Zaken Antoine Duquesne)
- Mevrouw Angélique BROUX (staatssecretaris voor Buitenlandse Handel Pierre Chevalier) [vervangen door de heer Hans Timbremont]
- De heer Hans BRUYNINCKX (Katholieke Universiteit Leuven, KU Leuven)
- Monsieur Pino CARLINO (Conseil Économique et Social de la Région Wallonne, CESRW)
- Monsieur John CORNET d'ELZIUS (raadgever van Prins Filip) [opvolger van Monsieur Pierre-Emmanuel De Bauw]
- Monsieur Pierre-Emmanuel DE BAUW (raadgever van Prins Filip) [vervangen door Monsieur John Cornet d'Elzuis]
- Monsieur Joseph DEJONGHE (Deutschsprachige Gemeinschaft)
- De heer Jozef DE LAPORTE (minister van Landbouw en Middenstand Jaak Gabriëls)
- De heer Frank DEMEYERE (minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid, Charles Picqué)
- Madame Florence DIDION (Brusselse Hoofdstedelijke Gewest)
- Monsieur Paul DROGART (minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Besturen Luc Van den Bossche)
- Professor Henri DUMONT (Universiteit Gent, UG)
- De heer Wim FRANÇOIS (minister van Justitie Marc Verwilghen) [vervangen door de heer Jan Vanderhaeghe]
- De heer Chr. FRANZEN (Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
- De heer Dany GHEKIERE (vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken Louis Michel)
- Madame Martine GILLET (vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid Laurette Onkelinx)
- Monsieur Roland GILLET (Conseil de l'Environnement de la Région Bruxelles-Capitale)
- Monsieur André GOB (Communauté française)
- Madame Nadine GOUZÉE (Bureau Fédéral du Plan) [opvolgster van de heer Jan Verschooten]
- Monsieur J. LABBAR (Conseil Economique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale)
- Monsieur Eric LAITAT (Faculté Universitaire des Sciences Agronomiques de Gembloux, FUSAGx)
- De heer Remi MERCKX (Vlaamse Gewest)
- Monsieur Claude MONSEU (minister van Financiën Didier Reynders) [vervangen door Monsieur Jacques Baveye]
- Professeur Marc MORMONT (Fondation Universitaire Luxembourgeoise, FUL)
- De heer Marc PALLEMAERTS (staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling Olivier Deleuze)
- De heer Kris PEETERS (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, SERV)
- De heer Ivan PITTEVILS (eerste minister Guy Verhofstadt)
- De heer Oscar RYCKMANS (vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie Johan Vande Lanotte) [opvolger van mevrouw Cathy Van der Auwera]
- Monsieur Emmanuel SÉRUSIAUX (Région wallonne)
- Madame Laurence SMETS (minister van Landsverdediging André Flahaut)
- Monsieur Joseph-Simon SMITZ (Conseil Wallon de l'Environnement pour le Développement Durable, CWEDD)

- De heer Hans TIMBREMONT (staatssecretaris voor Buitenlandse Handel Pierre Chevalier / staatssecretaris Annemie Neyts) [opvolger van mevrouw Angélique Broux]
- Monsieur Robert TOLLET (Conseil Central de l'Economie, CCE)
- Mevrouw Cathy VAN der AUWERA (vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie Johan Vande Lanotte) [vervangen door de heer Oscar Ryckmans]
- De heer Jan VANDERHAEGHE (minister van Justitie Marc Verwilghen) [opvolger van de heer Wim François]
- De heer Jan VERHEEKE (Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, MiNa-raad)
- Mevrouw Inès VERLEYE (minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu Magda Aelvoet)
- De heer Jan VERSCHOOTEN (Federaal Planbureau) [vervangen door Madame Nadine Gouzée]
- ... (minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties Rik Daems)
- ... (vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer Isabelle Durant)
- ... (minister van Sociale Zaken en Pensioenen Frank Vandenbroucke)
- ... (Vlaamse Gemeenschap)

Bijlage 2. Aanwezigheid op de algemene vergaderingen

Stemgerechtigde leden

	15/02	04/04	20/06	17/10	28/11
x = aanwezig, - = verontschuldigd, 0 = afwezig en niet verontschuldigd, ... = lid niet aangeduid					
voorzitter en ondervoorzitters					
Rombouts Theo	x	x	x	x	x
Panneels Anne	x	x	x	-	x
Gysels Jos	x	x	x	x	x
De Cordier Luc	x	-	-	-	-
NGO leefmilieu					
Lejeune Geert	0	x	x	0	0
Miller Jacqueline	x	x	0	x	x
Simonis Claude	x	x	x	x	0
Snoy Thérèse	x	x	x	-	x
Turf Jan	x	0	-	0	0
Van Hauwermeiren Saar	x	x	x	x	x
NGO ontwikkeling					
Englebienne Sophie	-	-	-	x	0
Paredis Erik	x	x	x	x	0
Poznanski Marek	x	x	x	x	x
Vanden Berghe Bogdan	x	x	x	0	0
Verleyen Han	0	x	x	-	-
Weerts Dominique	0	x	x	0	x
NGO verbruikers					
Rousseau Catherine	x	x	0	x	x
Van Cappellen Paul	0	x	x	-	x
werknemersorganisaties					
Deherder Ingrid	x	x	-	-	x
Kerkhofs Joris	x	x	x	0	0
Lamas Rafael	x	x	x	-	x
Slabbinck Lut	x	x	-	x	x
Van Evercooren Dirk	-	x	-	0	0
...
werkgeversorganisaties					
Beyers Fons	x	x	-	x	x
Chaput Isabelle	x	x	-	x	x
Deurinck Luk	x	-	-	x	-
Jacobs Jean-Pierre	0	x	0	-	-
Klein Claude	x	x	x	x	-
Van Havere Katleen	x	x	-	-	-
energieproducenten					
Rigaux Dominique	x	x	-	x	x
Vanthemsche Françoise	x	0	-	x	x

x = aanwezig, - = verontschuldigd, 0 = afwezig en niet verontschuldigd, ... = lid niet aangeduid					
	15/02	04/04	20/06	17/10	28/11
wetenschappelijke milieus					
Demoulin Vincent	x	x	x	x	x
Hens Luc	x	0	x	x	-
Lavrysen Luc	x	x	-	x	-
van Ypersele de Strihou Jean-Pascal	x	x	x	x	x
Verschure Han	x	x	x	x	x
Zaccaï Edwin	-	x	-	x	-

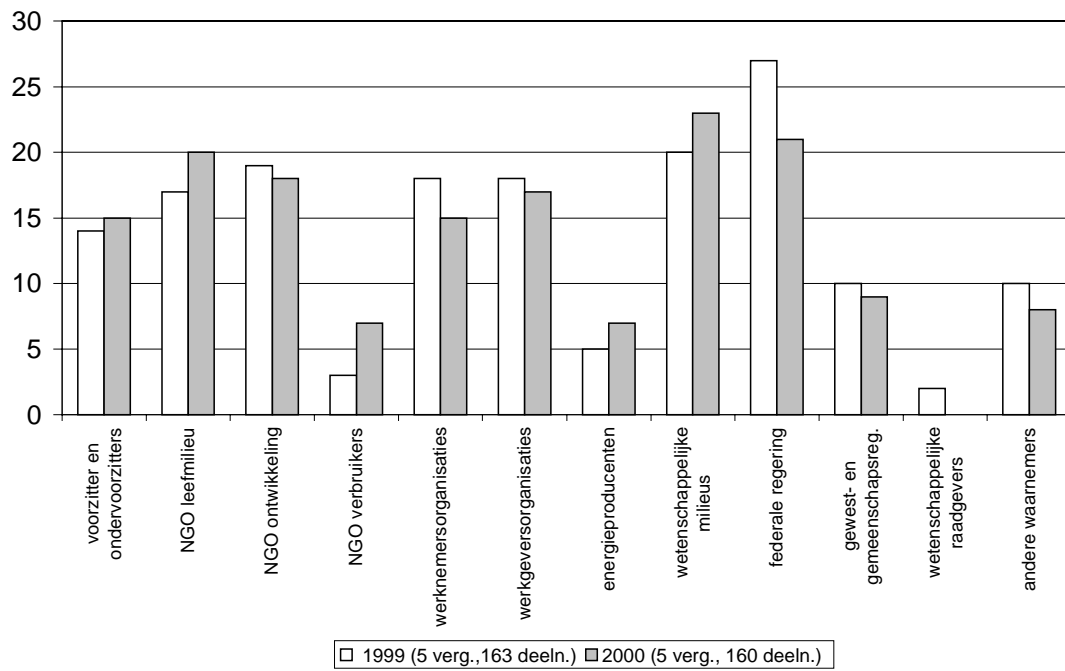
Waarnemers

x = aanwezig, - = verontschuldigd, 0 = afwezig en niet verontschuldigd, ... = lid niet aangeduid					
	15/02	04/04	20/06	17/10	28/11
federale regering					
Bacquelaine Myriam	0	0	0	0	0
Brassinne de La Buisserie Jacques	0	0	0	0	0
Broux Angélique / Timbremont Hans	x	x	0	x	0
De Laporte Jozef	-	-	0	-	0
Demeyere Frank	-	0	-	x	x
Drogart Paul	x	-	-	-	-
François Wim / Vanderhaeghe Jan	0	x	0	0	0
Ghekiere Dany	0	0	0	0	0
Gillet Martine	x	-	0	0	x
Monseu Claude / Baveye Jacques	0	x	x	x	x
Pallemaerts Marc	x	-	x	x	x
Pittevils Ivan	x	x	0	0	0
Smets Laurence	-	0	0	0	0
Van der Auwera Cathy / Ryckmans Oscar	0	0	0	x	x
Verleye Inès	0	0	0	0	0
...
...
...
gewest- en gemeenschapsregeringen					
Dejonghe Joseph	x	x	x	-	-
Didion Florence	0	0	0	0	0
Gob André	x	0	x	0	0
Merckx Remi	x	x	x	x	-
Sérusiaux Emmanuel	0	-	0	0	0
...

x = aanwezig, - = verontschuldigd, 0 = afwezig en niet verontschuldigd, ... = lid niet aangeduid					
	15/02	04/04	20/06	17/10	28/11
wetenschappelijke raadgevers					
Bruyninckx Hans	-	0	0	0	0
Dumont Henri	-	-	-
Laitat Eric	-	0	0	0	0
Mormont Marc	0	0	0	0	0
andere waarnemers					
Bernard Henri	0	0	0	0	0
Carlino Pino	0	0	0	0	0
De Bauw Pierre-Emmanuel / Cornet d'Elzcius John	x	-	-	x	-
Franzen Chr.	0	0	0	0	0
Gillet Roland	x	0	0	0	0
Labbar J.	0	0	0	0	0
Peeters Kris	0	0	0	0	0
Smitz Joseph-Simon	x	0	0	0	0
Tollet Robert	0	0	0	0	0
Verheeke Jan	x	-	-	0	-
Verschooten Jan / Gouzée Nadine	0	-	x	x	x

**Aanwezigheid op de algemene vergaderingen
aantal deelnemers per categorie**
vergelijking 2000 met 1999

Bijlage 3. Deelname aan de werkgroepen

De negen werkgroepen van de FRDO

BB = biodiversiteit en bossen

EK = energie en klimaat

FP = federaal plan

GO = genetisch gewijzigde organismen (in 2000 opgericht)

IB = internationale betrekkingen

PN = productnormen

SC = sensibilisatie en communicatie (in 2000 opgericht)

SE = sociaal-economische aspecten van duurzame ontwikkeling

WO = wetenschappelijk onderzoek duurzame ontwikkeling

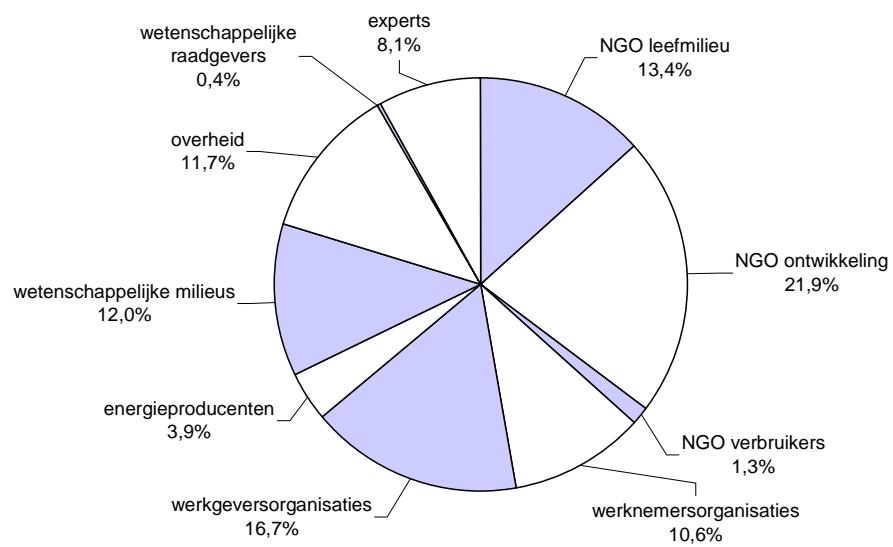
	BB	EK	FP	GO	IB	PN	SC	SE	WO	totaal	per verg.
vergaderingen	6	19	17	4	17	15	3	3	11	95	
stemgerechtigde leden en hun plaatsvervangers											
NGO leefmilieu	9	32	34	9	24	20	8	2	9	147	1,5
NGO ontwikkeling	13	28	49	20	83	15	5	6	22	241	2,5
NGO verbruikers (*)	1	0	8	0	0	2	2	1	0	14	0,1
werknemersorganisaties	1	39	45	0	11	4	2	6	9	117	1,2
werkgeversorganisaties	8	45	37	10	26	26	4	3	25	184	1,9
energieproducenten (*)	0	35	7	0	0	0	0	0	1	43	0,5
wetensch. milieus	6	28	19	8	23	12	2	3	31	132	1,4
totaal	38	207	199	47	167	79	23	21	97	878	9,2
Andere deelnemers											
overheid	6	39	32	7	17	10	0	3	15	129	1,4
wetensch. raadgevers	0	2	1	1	0	0	0	0	0	4	0,0
experts	10	23	10	5	13	20	0	2	6	89	0,9
totaal	16	64	43	13	30	30	0	5	21	222	2,3
algemeen totaal	54	271	242	60	197	109	23	26	118	1100	11,6
per vergadering	9,0	14,3	14,2	15,0	11,6	7,3	7,7	8,7	10,7	11,6	

(*) Groepen met twee vertegenwoordigers in de FRDO, de andere groepen met stemrecht hebben zes vertegenwoordigers.

**Deelname aan de werkgroepen in 2000
(95 vergaderingen, 1100 deelnemers)**

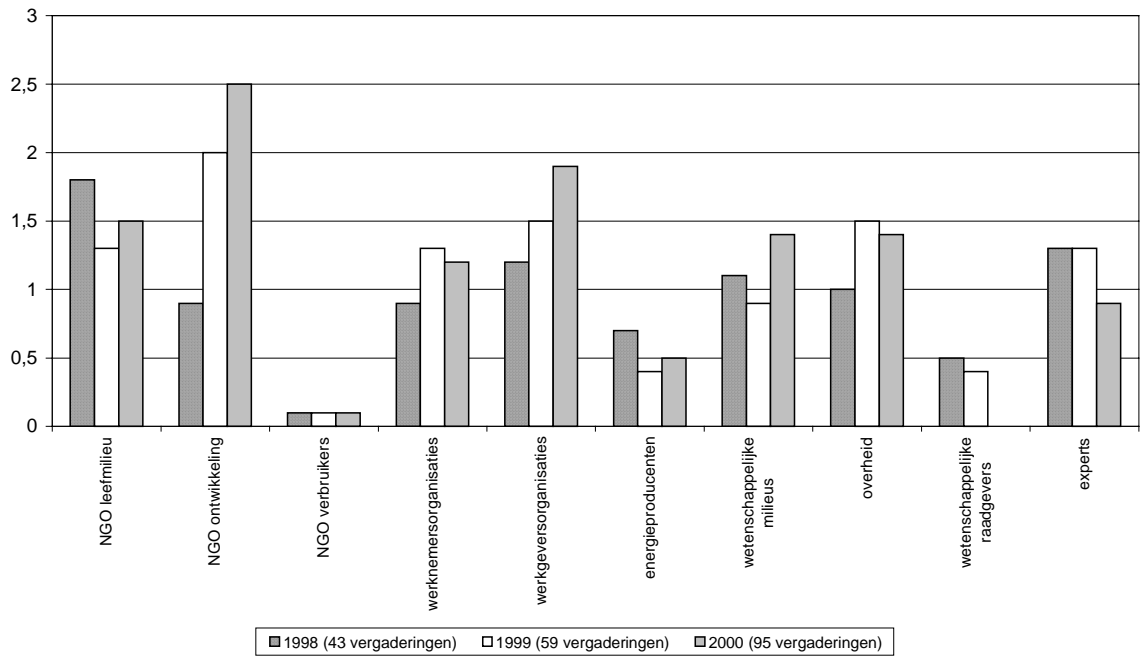
**volgens categorie deelnemers
in %**

**Deelname aan de werkgroepen
volgens categorie deelnemers**

**vergelijking 2000 met 1998 en 1999
aantal per vergadering**

Bijlage 4. Lijst van de adviezen 2000

1. **Advies over een ontwerp-KB tot wijziging van het KB van 25 februari 1996 tot beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten** – 15 februari 2000 – gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, mevrouw Magda Aelvoet
2. **Advies over het Voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling 2000-2003** – 4 april 2000 – gevraagd door de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling
3. **Advies over het Voorontwerp van federaal plan ter bestrijding van verzuring en troposferische ozon** – 4 april 2000 – gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, mevrouw Magda Aelvoet
4. **Advies over het zesde milieuactieprogramma van de Europese Unie** – 20 juni 2000 – gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, mevrouw Magda Aelvoet
5. **Advies over gevaarlijke stoffen en preparaten** – 20 juni 2000 – gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, mevrouw Magda Aelvoet
6. **Advies over domeinconcessies voor offshorewindmolens** – 20 juni 2000 – gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, mevrouw Magda Aelvoet, en de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, de heer Olivier Deleuze
7. **Advies over de beleidsnota Ontwikkelingssamenwerking *Kwaliteit in solidariteit. Partnerschap voor duurzame ontwikkeling*** – 20 juni 2000 – gevraagd door de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, de heer Eddy Boutmans
8. **Advies over de milieueffectbeoordeling en de vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten in de zee** – 20 juni 2000 – gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, mevrouw Magda Aelvoet
9. **Advies over het Groenboek over de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Europese Unie** – 17 oktober 2000 – gevraagd door de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, de heer Olivier Deleuze
10. **Advies over een ontwerp-KB tot beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (asbest)** – 17 oktober 2000 – gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, mevrouw Magda Aelvoet
11. **Advies over de kabels in de Noordzee** – 17 oktober 2000 – gevraagd door de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid, de heer Charles Picqué
12. **Advies over het zwavelgehalte van bepaalde vloeibare brandstoffen** – 17 oktober 2000 – gevraagd door de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, de heer Olivier Deleuze
13. **Advies over de mededeling van de Europese Commissie over de toepassing van het verzorgingsbeginsel** – 17 oktober 2000 – op eigen initiatief
14. **Advies over de verpakkingsnormen van het Europees Comité voor Normalisatie (CEN)** – 28 november 2000 – gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, mevrouw Magda Aelvoet
15. **Advies over de aanpassing van de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling** – 28 november 2000 – gevraagd door de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, de heer Olivier Deleuze